

Bogdan BAGHIU
Tomiță CIULEI
Antonio SANDU

Fundamentele jurnalismului pentru adolescenți

seminarii

Bogdan BAGHIU (*coord.*)
Tomița CIULEI
Antonio SANDU

FUNDAMENTELE JURNALISMULUI
PENTRU ADOLESCENȚI
- *seminarii* -

2007

EDITURA
3D ARTE

Tehnoredactare: 3D ARTE

Coperta: 3D ARTE

www.3darte.ro

Pe copertă: ”*Orange ecstatic experience*”, pictură realizată de
Edi APOSTU

www.holotropic.ediapostu.com

© Copyright Editura 3D ARTE, 2007

www.editura.3darte.ro

ISBN: 978-973- 88532- 4-9

Programul Literatură ca educație nonformală implementat de Asociația Lumen cu finanțare de la Autoritatea Națională pentru Tineret prin Direcția Județeană pentru Tineret Iași

Salonul Revistelor pentru Liceeni Iași 2007 – seminarul: ”Revistele școlare și dinamica creativității literare.”

www.asociatialumen.ro

Printed in UE

Extras din volumul:

Baghiu, B., Ciulei, T., & Sandu, A. (2007). Fundamentele jurnalismului pentru adolescenți. Seminarul. Iasi, Romania: Lumen.

Bogdan BAGHIU (*coord.*)
Tomița CIULEI
Antonio SANDU

FUNDAMENTELE JURNALISMULUI
PENTRU ADOLESCENȚI
- *seminarii* -

2007

EDITURA
3D ARTE

Extras din volumul:
Baghiu, B., Ciulei, T., & Sandu, A. (2007). Fundamentele jurnalismului pentru
adolescenti. Seminarii. Iasi, Romania: Lumen.

Pagina lasata intentionat goala

Extras din volumul:

Baghiu, B., Ciulei, T., & Sandu, A. (2007). Fundamentele jurnalismului pentru adolescenti. Seminarii. Iasi, Romania: Lumen.

CUPRINS

Educație pentru libertatea cuvântului (Bogdan BAGHIU)	7
Între dreptul la libera exprimare și dreptul la imagine (Antonio SANDU)	13
Patologia argumentării: manipularea.	
Semnele decăderii normelor etice și deontologice. (Tomiță CIULEI)	19
Limbajul și structurile formative ale gândirii (Antonio SANDU)	35
Noile media „virtualizări ale spațiului social” (Antonio Sandu)	43

Extras din volumul:

Baghiu, B., Ciulei, T., & Sandu, A. (2007). Fundamentele jurnalismului pentru adolescenți. Seminarii. Iasi, Romania: Lumen.

Pagina lasata intentionat goala

Extras din volumul:

Baghiu, B., Ciulei, T., & Sandu, A. (2007). Fundamentele jurnalismului pentru adolescenti. Seminarii. Iasi, Romania: Lumen.

EDUCAȚIE PENTRU LIBERTATEA CUVÂNTULUI

Dr. Bogdan BAGHIU,

editorialist Evenimentul Zilei

Extras din volumul:
Baghiu, B., Ciulei, T., & Sandu, A. (2007). Fundamentele jurnalismului pentru
adolescenti. Seminarii. Iasi, Romania: Lumen.

Pagina lasata intentionat goala

Extras din volumul:

Baghiu, B., Ciulei, T., & Sandu, A. (2007). Fundamentele jurnalismului pentru adolescenti. Seminarii. Iasi, Romania: Lumen.

Educație pentru libertatea cuvântului

În societatea contemporană mass-media tinde să devină un actor concurențial din ce în ce mai reductibil pe piața educațională față de formulele educației formale. Multiplicarea exponențială a modalităților de transmitere a informației în regim digital a condus la crearea de noi forme de mediere publică a realității imediate. Din punctul de vedere al acceptării și asimilării noilor tehnologii comunicaționale, tânăra generație este o categorie privilegiată, însă aspectul diseminării informaționale o dezavantajează. Relația cu mass-media a tinerei generații se produce acum în timp real, drumul parcurs astăzi de un tânăr până la o știre mass-media fiind unul infinit mai mic spre deosebire de reprezentanții altor generații. Firesc că și atitudinile tinerilor față de evenimente au o viteză mai mare. Hyper- tehnologia aferentă instituțiilor de presă actuale influențează în cel mai înalt grad comportamentul social. Pentru mulți tineri actul jurnalistic reprezintă o cale din ce în ce mai bătorită și chiar o opțiune foarte serioasă în alegerea unei profesii viitoare. În România postdecembristă jurnalismul era privit la începutul anilor ca o profesie neserioasă din care nu-ți poți asigura existența zilei de mâine. Treptat, treptat, odată și apariția primelor facultăți de jurnalism, profesia de jurnalist a fost luată în serios, toți mai

Extras din volumul:

Baghiu, B., Ciulei, T., & Sandu, A. (2007). Fundamentele jurnalismului pentru adolescenți. Seminarii. Iasi, Romania: Lumen.

mulți tineri clădindu-și cariere de succes în acest fascinant domeniu. Odată cu dezvoltarea instituțiilor de presă din România a scăzut și vârsta la care tinerii devin interesați de oportunitatea de a urma o carieră în mass-media. În aceste condiții deprinderea încă din ciclurile școlare a unor tehnici jurnalistice a devenit o necesitate. Jurnalismul școlar poate fi considerată o specie literară de sine stătătoare mai ales dacă avem în vedere faptul că la aceste vârste tinerii sunt tentați să transforme orice formă de comunicare publică într-o exprimare cât mai fidelă a ceea ce aceștia simt. Jurnalismul școlar poate fi considerat și specie mediatică în care principiul veridicității ocupă o pondere importantă. Tocmai din această cauză implicarea civică a tinerilor în viața publică prin actul de presă este binevenită. Jurnalismul școlar nu are doar un rol formativ-educational în sensul unor acumulări cantitative de informații, dar și un important rol asupra dezvoltării combativității tinerilor asupra unor aspecte sociale negative. Jurnalismul școlar este o disciplină care deși are statutul de disciplină informală, ea face apel la cunoștințele elevilor dobândite la obiectele de învățământ cu statutul de discipline obligatorii. Un rol important în promovarea jurnalismului în instituțiile de învățământ îl poate avea societatea civilă, care prin acțiunile sale poate să determine un interes mai crescut în rândul tinerilor față de

Extras din volumul:

Baghiu, B., Ciulei, T., & Sandu, A. (2007). Fundamentele jurnalismului pentru adolescenți. Seminarii. Iasi, Romania: Lumen.

toate aspectele prezente în arealul mediatic. Chiar dacă astăzi în România presa se prezintă în fața tinerilor și cu aspecte mai puțin plăcute, cum ar fi corupția instituționalizată la anumite nivele, care nu fac deloc cinste breslei, totuși există și multe exemple pozitive a unor profesioniști, care au rezistat presiunilor de natură politică sau economică. Deși lumea presei pare una dură și de multe ori cu reguli care sfidează moralitatea, totuși construcția unor cariere bazate pe independență editorială și onestitate profesională sunt din ce în ce mai aproape de a deveni semne vizibile de normalitate. O constantă în predarea jurnalismului în școli trebuie s-o reprezinte tocmai această atitudine pozitivă față de posibilitatea durabilității unor cariere jurnalistice. Tinerilor trebuie să le fi aduse în prim plan exemple de modalități în care jurnalistul își poate exercita cu adevărat cea mai importantă constantă a profesiei și anume: libertatea cuvântului. Jurnalismul școlar ca și celelalte forme de activitate mediatică trebuie, înainte de a aduce în atenția procedee tehnice de realizare a unor produse media de calitate, să-i pregătească pentru importanța însușirii principiului libertății cuvântului.

Extras din volumul:

Baghiu, B., Ciulei, T., & Sandu, A. (2007). Fundamentele jurnalismului pentru adolescenți. Seminarul. Iasi, Romania: Lumen.

Pagina lasata intentionat goala

Extras din volumul:

Baghiu, B., Ciulei, T., & Sandu, A. (2007). Fundamentele jurnalismului pentru adolescenti. Seminarii. Iasi, Romania: Lumen.

ÎN TRE DREPTUL LA LIBERA
EXPRIMARE ȘI DREPTUL LA
IMAGINE

Drd Antonio SANDU
președinte Asociația Lumen

Extras din volumul:
Baghiu, B., Ciulei, T., & Sandu, A. (2007). Fundamentele jurnalismului pentru
adolescenti. Seminarii. Iasi, Romania: Lumen.

Pagina lasata intentionat goala

Extras din volumul:

Baghiu, B., Ciulei, T., & Sandu, A. (2007). Fundamentele jurnalismului pentru adolescenti. Seminarii. Iasi, Romania: Lumen.

Între dreptul la libera exprimare și dreptul la imagine

Protecția dreptului la libera exprimare presupune interzicerea cenzurii atât asupra mijloacelor de informare cât și asupra conținutului informațiilor transmise.

A spune ceea ce gândești sau ce dorești să transmiți unui auditoriu pare a fi un drept afirmativ în măsură să conducă la creșterea creativității sociale a indivizilor, la formarea opiniilor și convingerilor în mod liber pe baza luării la cunoștință a punctelor de vedere existente, sau măcar a mai multora.

Pe de altă parte puterea fundamentală a Mass Mediei este aceea de a orienta imaginarul social, de a forma curente de opinie și a le impune publicului. Tocmai de aceea transmiterea informației cu caracter publicitar este reglementată foarte strict de legile audiovizualului.

Prezentarea unei mărci sau a unui produs cu insistență determină publicul să accepte și să consume acel produs, sau acea marcă.

Informația de presă este ea însăși un produs, iar un jurnalist de succes o marcă în sine. A prezenta timp de o lună un caz la oră de maximă audiență îl transformă inevitabil într-o problemă de interes național. Transformarea unui caz de utilizarea dreptului de legitimă apărare într-un

Extras din volumul:

Baghiu, B., Ciulei, T., & Sandu, A. (2007). Fundamentele jurnalismului pentru adolescenți. Seminarul. Iasi, Romania: Lumen.

scandal de presă, care să țină vârful de audiență pentru mai bine de o lună poate fi realizat prin apelul la factorul emoțional. Prezentarea unei rude a victimei îndoliată și uneori cu lacrimi în ochi care pretinde “nimic altceva” decât aflarea adevărului, alături de “ziariști intransigenți” care toți au o unică opinie, atrage inevitabil simpatia telespectatorilor pentru victimă, ignorându-se voit dreptul la imagine a așa zisului agresor, care în cazul particular “Iovan” a și fost declarat nevinovat de instanțele de judecată.

Intenția acestui articol nu este de a relua discuția cazului Iovan sau a altor cazuri ce vor fi prezentate în articol, ci a atrage atenția asupra importanței respectării dreptului la imagine și a prezumției de nevinovăție într-un articol de presă.

Tendința actuală a presei în țara noastră este aceea de tabloidizare, de transformare a informației în scandal de presă, a unei vânători mediatice de vrăjitoare către care să fie abătută atenția publicului, dinspre analiza serioasă și temeinică a evenimentelor înspre știrile cu caracter de zvon, bârfă și atac la persoană. De aceste tendințe ajung să fie cuprinse până și știrile sportive, care alocă un spațiu mult mai amplu unor comentarii cu iz de can-can referitoare la viața personală a lui Adrian Mutu sau a altor fotbaliști și declarațiilor “belicoase” ale judecătorilor bulgari la adresa României, decât prezentării rezultatelor

Extras din volumul:

Baghiu, B., Ciulei, T., & Sandu, A. (2007). Fundamentele jurnalismului pentru adolescenți. Seminarii. Iasi, Romania: Lumen.

concrete ale sportivilor români și a frumuseții în sine a sportului.

Goana după audiență este în același timp goana după senzaționalul ieftin care captivează prin efemeritate și mai ales prin existența unor aspecte nefaste. Ca să cităm o reclamă TV “Sprite spune pe bune” că omul este o ființă care se hrănește cu ghinionul sau nenorocirea altora, pentru că la rândul său va satisface setea de “ghinionul altuia” când ceva rău i se va întâmpla.

O discuție cu caracter deontologic privește corelarea dintre dreptul de acces la informație de interes public și dreptul individului la propria imagine și eventual la un proces corect.

Prezentarea de către televiziunea publică a unor imagini care se constituie probă într-un dosar penal încalcă pe de o parte prezumția de nevinovăție a miniștrilor incriminați, iar pe de altă parte le conferă acestora avantajul unei apărări care să excludă proba incriminată, atât prin faptul că vor putea formula o apărare care să țină cont de existența acestei probe cât și prin faptul că linșajul mediatic încalcă dreptul la un proces echitabil tocmai prin susținerea apriori a vinovăției și formarea unui curent de opinie defavorabil miniștrilor incriminați.

Războaiele de imagine purtate prin Mass Media și “Justiția televizată” sunt tot atât de reale din punct de vedere al consecințelor sociale ca și

Extras din volumul:

Baghiu, B., Ciulei, T., & Sandu, A. (2007). Fundamentele jurnalismului pentru adolescenți. Seminarul. Iasi, Romania: Lumen.

Eqpvkpwctgc "ceguvwk" xqnwo "q" rwvg k
volumul de pe

www.edituralumen.ro
www.librariavirtuala.com

ucw "fkp" nkdt tkkng "pqcuvtg" r

În societatea contemporană mass-media tinde să devină un actor concurențial din ce în ce mai reductibil pe piața educațională față de formulele educației formale. Multiplicarea exponențială a modalităților de transmitere a informației în regim digital a condus la crearea de noi forme de mediere publică a realității imediate. Din punctul de vedere al acceptării și asimilării noilor tehnologii comunicaționale, tânără generație este o categorie privilegiată, însă aspectul diseminării informaționale o dezavantajează.

Bogdan BAGHIU

Parteneri: Asociația Lumen,
Muzeul Literaturii Române Moldova Iași,
Societatea Culturală Junimea 90 Iași,
Grup Școlar Industrial "D. Sturza" Iași,
Eurostar Promotion, Librăria virtuală.com,
Editura Lumen,
3 D A R T E Web Design

Programul Literatura ca educație nonformală este implementat de Asociația Lumen cu finanțare de la Autoritatea Națională pentru Tineret prin Direcția Județeană pentru Tineret Iași

Conținutul acestui volum nu reprezintă în mod necesar punctul de vedere al editurii Lumen, al organizatorilor sau al finanțatorilor

ISBN 973-86532-4-9

9 789738 653249

LUMEN
www.EditorialLumen.com

